

UNIVERZITET CRNE GORE
FILOLOŠKI FAKULTET
Danila Bojovića bb
P.f. 91
81402 Nikšić
Crna Gora

UNIVERSITY OF MONTENEGRO
FACULTY OF PHILOLOGY
Danila Bojovića bb
P.O. Box 91
81402 Nikšić
Montenegro

Tel.: +382 40 224 008, 243 912, Fax: +382 40 224 008, www.filoloski.ucg.ac.me, e-mail: filoloski@ucg.ac.me

Broj: 01-2137/10
Nikšić, 26. 12. 2023. godine

UNIVERZITET CRNE GORE

Odboru za doktorske studije

Senatu

U skladu sa članom 35 Pravila doktorskih studija dostavljamo Izvještaj Komisije za ocjenu podobnosti doktorske teze i kandidatkinje mr Kristine Brajković,

DEKAN
Igor Lakić
Prof. dr Igor Lakić

UNIVERZITET CRNE GORE
FILOLOŠKI FAKULTET
Br: 01-2137/9
Nikšić, 25. 12. 2023. god.

Na osnovu člana 64 Statuta Univerziteta Crne Gore, člana 35 Pravila doktorskih studija, Vijeće Filološkog fakulteta je na CC sjednici, održanoj 25. 12. 2023. godine donijelo,

ODLUKU

1. Usvaja se Izvještaj Komisije za ocjenu podobnosti doktorske teze i kandidatkinje **mr Kristine Brajković**.
2. Prihvata se kao podobna za izradu doktorska teza pod nazivom *Pokret prema Zapadu i život na Zapadu u ženskom književnom stvaralaštvu na sjevernoameričkom kontinentu u periodu od 19. do 21. vijeka*, kandidatkinje mr Kristine Brajković.
3. Prijedlog dostaviti Odboru za doktorske studije i Senatu Univerziteta Crne Gore na dalji postupak.

OBRAZLOŽENJE

Vijeće Filološkog fakulteta je na CC sjednici, održanoj 25. 12. 2023. godine razmatralo Izvještaj Komisije za ocjenu podobnosti doktorske teze *Pokret prema Zapadu i život na Zapadu u ženskom književnom stvaralaštvu na sjevernoameričkom kontinentu u periodu od 19. do 21. vijeka*, kandidatkinje mr Kristine Brajković.

Na osnovu izloženog odlučeno je kao u dispozitivu.

DEKAN

Prof. dr Igor Lakić

OCJENA PODOBNOSTI DOKTORSKE TEZE I KANDIDATA

OPŠTI PODACI O DOKTORANDU	
Titula, ime i prezime	Mr Kristina Brajković
Fakultet	Filološki fakultet, Univerzitet Crne Gore
Studijski program	Engleski jezik i književnost
Broj indeksa	3/ 2022
Podaci o magistarskom radu	2019 – 2021 Master Degree of English Language and Literature (10.00 prosječna ocjena), (Filološki fakultet, Univerzitet Crne Gore)
NASLOV PREDLOŽENE TEME	
Na službenom jeziku	Pokret prema Zapadu i život na Zapadu u ženskom književnom stvaralaštvu na sjevernoameričkom kontinentu u periodu od 19. do 21. vijeka
Na engleskom jeziku	The Movement Towards the West and Life in the West in Women's Literature on the North American Continent in the Period from the 19th to the 21st Century
Datum prihvatanja teme i kandidata na sjednici Vijeća organizacione jedinice	02.10.2023. godine
Naučna oblast doktorske disertacije	Nauka o književnosti
Za navedenu oblast matični su sljedeći fakulteti	
Filološki fakultet, Nikšić	
A. IZVJEŠTAJ SA JAVNE ODBRANE POLAZNIH ISTRAŽIVANJA DOKTORSKE DISERTACIJE	
<p>Kandidatkinja mr Kristina Brajković predstavila je polazna istraživanja koja su rezultat njenog dosadašnjeg istraživanja na temu „Pokret prema Zapadu i život na Zapadu u ženskom književnom stvaralaštvu na sjevernoameričkom kontinentu u periodu od 19. do 21. vijeka”. Odbrana polaznih istraživanja kandidatkinje Brajković održana je 28.11.2023. godine, u 11:30 h, u Svečanoj sali Filološkog fakulteta, pred komisijom u sastavu: prof. dr Marija Krivokapić (predsjednica komisije), prof. dr. Ifeta Čirić- Fazlija (članica) i prof. dr Aleksandra Nikčević Batrićević (mentorka). Tokom izlaganja koje je trajalo trideset minuta, mr Brajković je na pregledan i koncizan način predstavila teorijsku osnovu svoga istraživanja, detaljno govoreći o početnim rezultatima. Po završetku izlaganja kandidatkinje Brajković, članice Komisije postavile su pitanja i iznijele komentare i sugestije koji se odnose na dalji rad kandidatkinje.</p>	

Tekst polaznih istraživanja kandidatkinja je sedam dana prije početka odbrane dostavila članicama Komisije. Tekst polaznih istraživanja broji trideset strana, a prate ga reference (ukupno četrdeset i pet).

B1. Obrazloženje teme

Kandidatkinja Brajković je predstavila istraživanje koje je koncipirano sa ciljem da obuhvati pokret ženskog kretanja prema teritorijalnom dijelu Zapada, s osvrtom na život na Zapadu predstavljen sa fona odabranih autorki i djela kroz temporalnost devetnaestog, dvadesetog i dvadeset i prvog vijeka. Kandidatkinja je tokom izlaganja jasno razjasnila zašto se u konkretnoj oblasti bavi književnicama, a ne književnicima i predstavila detaljan pregled marginalizovanog statusa žena u prošlim vjekovima, evidentan u oblasti kulture i književnosti. Kandidatkinja se osvrnula i obrazložila iz kojih razloga je u konceptu prostornih aspekata odabrala da u svom istraživanju problematizuje navedena pitanja na Zapadu, teritorijalnom dijelu Sjedinjenih Američkih Država, apostrofirajući istorijsko-kulturni kod ovoga prostora.

Uz detaljna pojašnjenja, kandidatkinja je predstavila odabrani književni korpus kojim će se u daljem radu baviti, a koji se sastoji od šest romana, posebno tumačeći korelacijsku/ komparativnu vezu između romana koji ulaze u korpus istraživanja. Brajković je istakla da će se u domenu odabranih autorki iz devetanaestog vijeka baviti analizom romana *Zabilješke o Teksasu* (*Notes on Texas*, 1893) Meri Ostin (Mary Austin, 1868–1934) i romanom *Novi Dom: Ko će slijediti?* (*A New Home: Who'll follow?*, 1839), koji potpisuje istaknuta spisateljica Kerolajn Kirkland (Caroline Kirkland, 1801–1864). U domenu korpusa romana iz dvadesetoga vijeka, baviće se interpretacijom djela *Moja Antonija* (*My Antonia*, 1918) autorke Vile Kader (Willa Cather, 1873–1947) i *Domaćinstvo* (*Housekeeping*, 1980) Merilin Robinson (Marilynne Robinson, 1943–). Laura Pričet (Laura Pritchett, 1971–), autorka romana *Crvena munja* (*Red Lightning*, 2015), i autorka djela *Bliske vajomingske priče* (*Close Range, Wyoming Stories*, 2000) Eni Pru (Annie Proulx, 1935–), ulaze u korpus odabiranih romana u kontekst objašnjenja tematike, stila i motiva ženskog pisanja u prvim decenijama dvadeset i prvog vijeka. Kandidatkinja se potrudila da dosadašnje tumačenje i izvedene zaključke potkrijepi značajnim brojem sekundarnih izvora, od koji se ističe njena prepiska sa jednom od autorki romana koje će obrađivati tokom izrade disertacije (razgovor sa autorkom romana *Crvena munja*, Laurom Pričet)

Usled detaljnije pripreme teksta dosadašnjih istraživanja, kao i prikupljanja građe za dalji tok izrađivanja disertacije, kandidatkinja je istakla da je posjetila Sjedinjene Američke Države sa ciljem

prikupljanja literature. Stiče se utisak da je kandidatkinja do odbrane polaznih istraživanja pažljivo izučila primarnu i sekundarnu literaturu, te je komisija došla do zaključka da je predmet istraživanja u ovoj doktorskoj disertaciji adekvatan.

B2. Cilj i hipoteze

U kontekstu važnoga dijela ovoga istraživanja koji se odnosi na cilj istraživanja, kandidatkinja je navela kako je njen glavni fokus ispitati osnove ženskog kretanja prema Zapadu i predstavljanja života na Zapadu kroz navedeni temporalni okvir, sa ciljem da se pronađu sličnosti i razlike u ženskom pisanju u tom periodu i načinu sagledavanja pomenute tematike.

Istraživački korpus se konkretnije zasniva na sljedećim ciljevima:

- Prikazati i analizirati sociokulturne, političke i ekonomske diverzitete tokom tri posljednja vijeka na sjevernoameričkom tlu, fokusirajući se na proces pokreta prema američkom Zapadu gdje su spisateljice stvarale.
- Komparativno sagledati razumijevanje pokreta prema Zapadu kroz odabrane romane, teorijski se ograničavajući na hronotopa prostora i hronotop puta.
- Proučiti i objasniti stilove, motivisanost i izvore ženskih pisanih ostvarenja, sa težnjom da se uspostavi korelacija unutar njihovog stvaralaštva od devetnaestog do dvadeset i prvog vijeka.

Kandidatkinja je predstavila hipoteze od kojih polazi u svom istraživanju:

- Geopolitički, istorijski, socijalni i kulturni kodovi značajno su uticali na žensko književno stvaralaštvo kroz tri vijeka na sjevernoameričkom kontinentu.
- Uočavanjem sličnosti i razlika u tekstovima tadašnjih autora i autorki, moguće je opovrgnuti godinama važeći stav da ženski književni glasovi ne zavređuju kritičku pažnju.
- Književnom i semantičkom analizom odabranog korpusa moguće je utvrditi uzroke i krajnji cilj ženskog transkulturalnog pokreta prema Zapadu, inspirisanog njihovom marginalizacijom, kao i traganjem za povoljnijim uslovima života, književnog rada i objavljivanja.

B3. Metode i plan istraživanja

Imajući u vidu da se planirano istraživanje, kako je kandidatkinja Kristina Brajković objasnila, bazira na analizi spoljašnjih i unutrašnjih faktora koji su uticali na stvaranje književnog glasa

odabranih spisateljica tokom tri vijeka, istraživanje je usmjereno ka tumačenju brojnih elemenata, a to su: hronotop prostora u kojem su autorke stvarale (ovom segmentu će se pristupiti uz konsultovanje ključnih koncepata teoretičara Mihaila Bahtina i Gastona Bašlara), zatim izvor i uporište pisanja, konfrontiranje toka svijesti autora i autorki (zbog čega će se pozivati na brojne teorije, kao što je teorija Vilijama Džejmsa) tehnike odabranog stila pisanja i strukture teksta (kroz osvrt na teoriju semiotičara Jurija Lotmana), željeni domeni, odnosno svrhe tadašnjeg pisanja. Analiza pojedinačnih činilaca doprinijeće osvjetljavanju krajnjeg cilja ženskog pisanja kroz tri vijeka, pri čemu će se njihovo stvaralaštvo sagledavati kroz određeni društveni kontekst, kulturu, političke i industrijske procese.

Brajković ističe da će u cilju dokazivanja osnovnih hipoteza, istraživanje realizovati kroz primjenu brojnih metoda kao što su: prikupljanje podataka, metoda analize, generisanja, komparativistička metoda, kao i induktivno-deduktivna metoda u domenu izvođenja zaključaka planiranog istraživanja. Napomenula je da će se u namjeri obrađivanja podataka kroz intencioni postupak, pozvati na odabrane književne metode, koristeći spoljašni pristup u metodologiji proučavanja književnosti koji će doprinijeti rasvjetljavanju konteksta izvan odabranih romana i na taj način prikazati ono što je moglo uticati na nastanak, strukturu i značenje djela. Unutrašnji pristup usmjeriće pažnju ka onome što je suštinsko u našem istraživanju, a to je interpretacija romana, odnosno njihov umjetnički značaj. Teorija recepcije, u čijoj osnovi se nalazi horizont očekivanja, pomoći će da kandidatkinja tumači istraživački korpus sa fona prihvatanja autorki kao ravnopravnih stvarateljki, kao i da analizira kako su romani tumačeni u odnosu na ono što su bila očekivanja čitalačke publike.

B4. Očekivani naučni doprinos

Uzimajući u obzir da je na postjugoslovenskim prostorima ovo istraživanje inovativno vjerujemo da će ovaj rad predstavljati značajno polazište za buduća proučavanja ženskog stvaralaštva i doprinijeti razvoju amerikanistike u Crnoj Gori, kao i na razvijanju kritičke misli o toku književnih pokreta prema Zapadu i tumačenju djela iz odabranog korpusa, uporedo diskutujući o (ne)mijenjanju stila, tematike, žanra pisanja u već pomenutom hronološkom okviru. Takođe, mišljenja smo da će ovo istraživanje ukazati na mogućnost intezivnije upotrebe književnih sadržaja u nastavi engleskog jezika.

B5. Finansijska i organizaciona izvodljivost istraživanja

Komisija smatra da je istraživanje finansijski i organizaciono izvodljivo. Kandidatkinja za svoje istraživanje nema finansijsku podršku matične institucije na kojoj je zapošljena niti univerziteta na kojem izrađuje doktorsku disertaciju i svoje istraživanja finansira iz privatnih izvora.

Mišljenje i prijedlog Komisije

Komisija je jednoglasnoga mišljenja da je kandidatkinja mr Kristina Brajković napravila kvalitetan iskorak u istraživanju koje je potvrdila na odbrani polaznih istraživanja. Takođe, kandidatkinja Brajković je već prisustvovala i izlagala na naučnim konferencijama za doktorande i mlade istraživače o ovoj temi, što govori o spremnosti kandidatkinje da na adekvatan način percipira problematiku o kojoj piše i aktivno radi na objavljivanju svojih radova. U tom smislu komisija potvrđuje da je kandidakinja ostvarila značajan napredak od trenutka kada je upisala doktorske studije na Univerzitetu Crne Gore.

Iako su se članice komisije usaglasile da je korpus istraživanja kandidatkinje vrlo obiman, imajući u vidu da je tematika kompleksna i zahtjevna kada govorimo o ovom dijelu američke književnosti, komisija je mišljenja da će ova disertacija biti uspješno obrađena i prezentovana.

Prijedlog izmjene naslova

(po potrebi predložiti izmjenu naslova)

Prijedlog promjene mentora i/ili imenovanje drugog mentora

(titula, ime i prezime, ustanova)

Planirana odbrana doktorske disertacije

(godina i semestar) do septembra 2025. godine

Izdvojeno mišljenje

(popuniti ukoliko neki član komisije ima izdvojeno mišljenje)

Ime i prezime

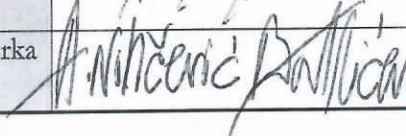

Napomena

Doktorska disertacija će biti pisana na maternjem jeziku.

ZAKLJUČAK

Predložena tema po svom sadržaju odgovara nivou doktorskih studija.	DA	NE
Tema je originalan naučno-istraživački rad koji odgovara međunarodnim kriterijumima kvaliteta disertacije.	DA	NE
Kandidat može na osnovu sopstvenog akademskog kvaliteta i stečenog znanja da uz adekvatno mentorsko vođenje realizuje postavljeni cilj i dokaže hipoteze.	DA	NE

Komisija za ocjenu podobnosti teme i kandidata

Prof. dr Marija Krivokapić, redovna profesorka Filološkog fakulteta Univerziteta Crne Gore	
Prof. dr Ifeta Čirić-Fazlija, vanredna profesorka Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu	
Prof. dr Aleksandra Nikčević Batrićević, redovna profesorka Filološkog fakulteta Univerziteta Crne Gore	
U Nikšiću, 07. 12. 2023. god. <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="text-align: center;"> <p>DEKAN</p> </div> </div>	

PRILOG

PITANJA KOMISIJE ZA OCJENU PODOBNOSTI DOKTORSKE TEZE I KANDIDATA	
Prof. dr Marija Krivokapić	Prof. dr Marija Krivokapić pitala je da li se u dosadašnjem istraživanju ocrtava zajednički imenitelj, odnosno lik, Zapada, odnosno da li se isti mijenjao u ženskom pismu u prethodna tri vijeka koja su predmet istraživanja?
	Koliko se hronotop koji se istražuje razlikuje od mita o Zapadu izgrađenog kroz popularnu književnost i film?
Prof. dr Ifeta Čirić- Fazlija	Uz opasku da je kandidatkinja već polaznim istraživanjem zahvatila mnoštvo sekundarnih izvora i aspekata sagledavanja kretanja na Zapad u literarnom stvaralaštvu odabranih autorica, prof. dr. Čirić-Fazlija je sugerirala da se u istraživanje unese i razmatranje mita o Zapadu i načina kako je ovaj mit oblikovao geopolitički i idejni te kulturološki prostor SADa
	Dotatna sugestija koju je prof. dr. Čirić-Fazlija iznijela je bila u pogledu korištenja sekundarnih izvora i uključivanja što recentnijih poput djela Heike Paul iz 2014 (The Myths that Made America) ali i nešte starije literature poput djela Sandre L. Myres iz 1982 (Westering Women and the Frontier Experience), ili djela Glende Riley (The Female Frontier) iz 1988.
	Jedna od primjedbi se također odnosila na potrebu obraćanja dodatne pažnje na prijevodne i tehničke elemente prilikom izrade disertacije
Prof. dr Aleksandra Nikčević-Batrićević	Prof. dr Nikčević Batrićević je ukazala na potrebu pažljive upotrebe termina koje kandidatkinja koristi u izlaganju, posebno ukazujući na nepromišljeno korištenje termina žensko pismo koji treba razumijeti u kontekstu njegove upotrebe tokom prethodnih decenija.
	Jedan od komentara odnosio se i na obaveznu analizu hronotopa puta u odabranim djelima, posebno u kontekstu pokreta prema Zapadu i svih razloga koji su na taj pokret uticali.
	Ukazano je i na potrebu korištenja recentnije teorijske literature kada su u pitanju djela iz korpusa feminističke književne teorije i kritike, uz napomenu da to ne znači da se klasična djela iz ove oblasti moraju izostaviti.
PITANJA PUBLIKE DATA U PISANOJ FORMI	

UNIVERZITET CRNE GORE
Obrazac D1: Ocjena podobnosti doktorske teze i kandidata

(Ime i prezime)	/
(Ime i prezime)	/
(Ime i prezime)	/
ZNAČAJNI KOMENTARI	

Na osnovu člana 8 stav 4, a u vezi sa članom 32a Pravila doktorskih studija, Odbor za doktorske studije, nakon sprovedenog postupka glasanja, na sjednici održanoj 07 - 08. 11. 2023. godine dao je

SAGLASNOST

I

Da se prihvati prijedlog Vijeća Filološkog fakulteta, broj 01-2137/2 od 04. 10. 2023. godine, za imenovanje Komisije za ocjenu prijave doktorske disertacije mr Kristine Brajković, u sastavu: dr Aleksandra Nikčević-Batrićević, redovna profesorica Filološkog fakulteta Univerziteta Crne Gore, dr Marija Krivokapić, redovna profesorica Filološkog fakulteta Univerziteta Crne Gore, i dr Ifeta Čirić-Fazlija, vanredna profesorica Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu.

OBRAZLOŽENJE:

Odboru za doktorske studije dostavljen je prijedlog broj 01-2137/2 od 04. 10. 2023. godine za imenovanje Komisije za ocjenu prijave doktorske disertacije mr Kristine Brajković, u gore navedenom sastavu.

Pravilima doktorskih studija propisano je da Komisija ima, po pravilu, tri člana, od kojih je jedan član mentor. Članovi komisije moraju biti iz naučne/umjetničke oblasti iz koje se doktorska teza predlaže. Uvidom u prijavu teme, zaključeno je da je predložena Komisija formirana u skladu sa Pravilima doktorskih studija.

Nakon sprovedenog postupka glasanja, od ukupno 11 članova Odbora, glasalo je 11 članova – 11 glasova ZA, nije bilo glasova protiv i uzdržanih, utvrđen je prijedlog kao u dispozitivu.

Broj: 01/2-845/3

Podgorica, 08. 11. 2023. godine

Predsjednik Odbora za doktorske studije

[Handwritten signature]
Prof. dr Boris Vukićević